

*Библиотека
за Сетене*

Майн РИД

ЛОВЦИ на РАСТЕНИЯ

роман

Издательство
ПАРИТЕТ
РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Автор: Майн Рид
ЛОВЦИ НА РАСТЕНИЯ. 216 стр.
Превод: Симеон Андреев
Поредица БИБЛИОТЕКА ЗА ЧЕТЕНЕ

Английският писател Томас Майн Рид (1818–1883) е известен със своите завладяващи приключенски романи, а героите му са смели и безстрашни любители на опасните приключения. В „Ловци на растения“ четирима смелчаци и добри приятели – братята Карл и Гаспар Линден, дългоухото им куче Фриц и индийският им водач Осаро – се впускат в изключително рисковано търсене на редки растения. Пътят им ги отвежда в непристъпните планински усои на Хималаите, в които дори самият гид на групата никога не е стъпвал. Драматичното им пътешествие преминава през ледници и пропасти, строго пазени от свирепи тигри, през тъмни подземни лабиринти, от които героите дори не знаят дали ще излязат живи. Пътешествието им е изпълнено с невероятни открития, трудни изпитания и смъртоносни опасности, които ще ви потопят в изпълнен с неочаквани случки сюжет и ще ви накарат съвсем реално да си представите живота и обичаите от една отдавна отминала епоха.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com – 20% отстъпка!**

*©Предпечатна подготовка Паритет ООД
Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може
да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото
разрешение на притежателя на авторските права.*

ISBN 978-619-153-413-5

Томас Майн Рид
(1818 - 1883)

ИЗДАДЕНИ В „БИБЛИОТЕКА ЗА ЧЕТЕНЕ“

1. **Александър Куприн** – ДУЕЛ
2. **Рафаело Джованьоли** – СПАРТАК
3. **Ал. Куприн; А. Чехов; Ъ. Т. Ситън; Дж. Лондон; Вл. Дуров; Фр. Б. Харт; Ив. Тургенев** –КОТКАТА ОТ КРАЙНИЯ КВАРТАЛ/РАЗКАЗИ ЗА ЖИВОТНИ
4. **Александър Дюма** – КАВАЛЕРЪТ Д'АРМАНТАЛ
5. **ПРИКАЗКИ ОТ ЦЯЛ СВЯТ** – ЧУДНА ОГЪРЛИЦА
6. **Ърнест Томпсън-Ситън; Николай Гарин-Михайловски** – ПОВЕСТИ ЗА ДЕЦА
7. **Александър Куприн** – БЯЛАТА АКАЦИЯ
8. **Майн Рид** – КВАРТЕРОНКАТА
9. **Януш Корчак** – КРАЛ МАТИУШ ПЪРВИ
10. **Н. Гогол, Л. Толстой, А. Пушкин, Ф. Достоевски** – ПОВЕСТИ ОТ РУСКИТЕ КЛАСИЦИ
11. **Лев Толстой** – СЕВАСТОПОЛСКИ РАЗКАЗИ. ХАДЖИ МУРАТ
12. **Иван Тургенев** – ПРОЛЕТНИ ВОДИ. АСЯ
13. **Йенс Петер Якобсен** – НИЛС ЛЮНЕ
14. **Оноре дьо Балзак** – ЕДНА ТЪМНА АФЕРА
15. **Сигрид Унсет** – СЪРЦЕТО НА ЙЕНИ
16. **Джек Лондон** – ЗВЕЗДЕН СКИТНИК ИЛИ УСМИРИТЕЛНА РИЗА
17. **Антон Чехов** – ЖИВОТЪТ Е ПРЕКРАСЕН!
18. **Фьодор М. Достоевски** – ИГРАЧЪТ НА РУЛЕТКА
19. **Н. Гогол; А. Н. Островски** – ВЕЛИКИ РУСКИ ДРАМАТУРЗИ
20. **Алексей Толстой** – ПОВЕСТИ И РАЗКАЗИ
21. **Александър Пушкин** – КАПИТАНСКАТА ДЪЩЕРЯ. ДУБРОВСКИ
22. **Артър Конан Дойл** – НЕ САМО ШЕРЛОК ХОЛМС
23. **Майн Рид** – ЛОВЦИ НА РАСТЕНИЯ
24. **Дж. Бърнард Шоу** – КАНДИДА. ПИГМАЛИОН
25. **Лев Толстой** – КРОЙЦЕРОВА СОНАТА. ДЯВОЛ

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Кой е ловец на растения?	7
II. Карл Линден	10
III. Гаспар, Осаро и Фриц	13
IV. Кръв ли е това?	17
V. Птици риболовци	24
VI. Предгорието Тераи	29
VII. Как се получава палмово вино?	33
VIII. Индийският замбар	37
IX. Нощният мародер	40
X. Тигърът, хванат с клей	44
XI. Необикновенният сал	50
XII. Най-едрата трева в света	54
XIII. Людоедът	58
XIV. Приключението на Карл с мечката	65
XV. Осаро в критично положение	70
XVI. Кошута и пантера	72
XVII. Бичът на тропиците	78
XVIII. Мускусният елен	81
XIX. Ледникът	84
XX. Свличането на ледника	89
XXI. Търсене на изход	93
XXII. Самотната долина	95
XXIII. Грухтящите крави	97
XXIV. Бикът як	101
XXV. Сушене на месото	103
XXVI. Кипящият извор	106
XXVII. Тъжно откритие	111
XXVIII. Предположения и вземане на мерки	113
XXIX. Измерване на пукнатината	116
XXX. Хижата	119
XXXI. Лаещият елен	121

XXXII. Фазанът аргус	124
XXXIII. По дирите на яковете	126
XXXIV. Гаспар отстъпва към скалата	128
XXXV. Лице в лице с бика	130
XXXVI. Гаспар в пукнатината	135
XXXVII. Бубалът	140
XXXVIII. Осаро, преследван от кучетата	144
XXXIX. Отмъщението на Осаро	149
XL. Преминаването през пукнатината	152
XLI. Нови надежди	157
XLII. Нов оглед на скалите	161
XLIII. Карл на скалата	165
XLIV. Тибетската мечка	168
XLV. Чудновато слизане	169
XLVI. Тайнственото чудовище	172
XLVII. Хашиш	175
XLVIII. Залагане на мрежата	177
XLIX. Осаро в беда	179
L. Нуждата от мечешка мас	182
LI. На лов за мечки	184
LII. Объркани	188
LIII. Живот в пещерата	193
LIV. Пестене на мечешкото месо	197
LV. Видения насън	200
LVI. Надежди	202
LVII. Светлина в тъмнината	204
Заклучение	209

I. Кой е ловец на растения?

Не всеки знае кой именно трябва да се нарича ловец на растения. Ние сме чували, че има ловци на скалпове, ловци на гъби, но какво нещо са ловците на растения – за повечето от нас това не е ясно. А пък всичките културни народи дължат на тях много блага и наслади, с които се ползват сега и забравят тези безстрашни хора и онова, което са направили за тях. Само благодарение на тях мъгливият Албион украсява градините си с по-разноцветни цветя от най-благословените земи на Поднебесната империя, а растенията, които украсяват неговите дворци, надминават по хубост цветята, с които се гордее долината на Кашмир. Благодарение на ловците на растения ние сега ядем много плодове, които не бихме познавали без тях и много овощия, които са днес доходно перо за техните производители и търговци.

И тъй, ловецът на растения е човек, който си е избрал за занаят събирането на редки цветя и растения, повечето от които още неизвестни на научния свят от неговото време. Той не е само ботаник, макар че несъмнено трябва да познава тази наука, а е тъй да се каже ботаник събирач, ботаник изследовател. Въпреки скромното положение, което имат в очите на научния свят, тези ботаници събирачи,

може да се каже уверено, са принесли – всеки поотделно, по-голяма услуга на хората, отколкото който и да е от кабинетните учени и дори повече от великия Линея.

Мнозина надали са чували за съществуването на такъв занаят, а при все това ловците на растения са се появили в най-ранните времена на историята. Така например по времето на Плиний вече е имало такива събирачи ботаници, които са обогатявали с откритията си градините на Херкуланум и Помпей. Нещо повече, сибаритите от Делхи и Кашмир са се ползвали от услугите на такива ловци на растения по онова време, когато нашите прадеди са били още диваци. Чак в епохата на откриването на Америка в Англия се появили такива събирачи ботаници, чиито имена от онова време са се запазили в летописите на ботаниката. Такива ловци на растения са били Бартрам, Кейтсби и др., те са намерили лировите

дървета¹, магнолиите, кленовете, акациите и много други растения, които сега обичаме редом с местните и наши цветя.

Но никога не е имало толкова много ловци на растения, както в наше време. Между тях има представители на разни европейски народи – има немци и те са най-много, но има и шведи, и руси, има и французи, датчани, англичани, португалци, испанци, швейцарци, италианци. И тия хора работят из всички кътове на света: в безбрежните прерии, в пустините, в Скалистите планини, в долината на Кордилерите, в горите на Амазонка и Ориноко, в степите на Сибир и Бенгалските джунгли, по скалите на Хималаите и в долините на Манджурия и Тибет – с една дума, навсякъде, където още съществуват девствени, неизследвани кътчета, които им обещаваат възможността за нови открития. Скитайки из гъсталаците, горите и пустините, безстрашният ловец на растения се катери по планините, слиза в клисурите и преплува реки и бурни потоци, проправя си път през клоните, ношува под открито небе, често пъти гладува и жадува, понася студ и горещина и излага на опасност всяка минута не само здравето си, но и живота си, при среща с диви зверове или лоши хора.

Какво ли кара тези хора да избират такова опасно и наред с това неблагоприятно занимание? Какво? Понякога страстта към пътешествия, понякога обичта към науката. Някои от тях са изпратени от високопоставени лица – любители на ботаниката, срещу известно възнаграждение, мнозина потеглят на път, изпратени от държавни или обществени ботаниче-

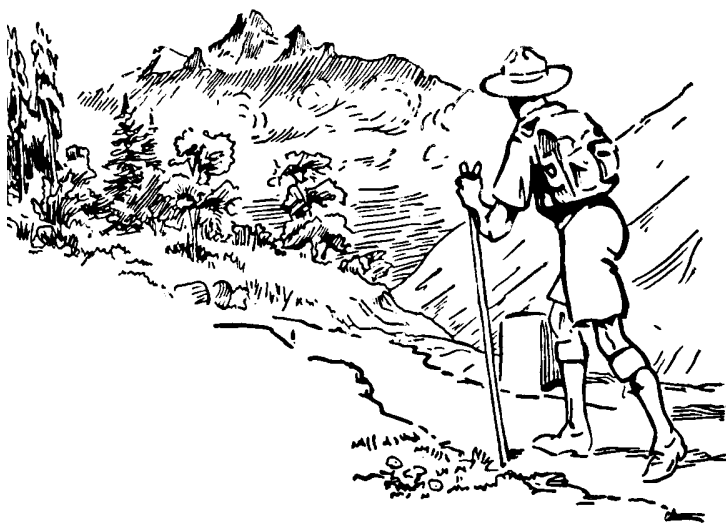
¹Декоративни растения от семейство Магнолиеви, разпространени в източните части на Азия и Северна Америка – бел. ред.

ски градини, но всички се отдават с цялата си душа на работата си, всички те се научават искрено да я обичат.

В тази книга ние ще видим с какви опасности, с какви приключения е свързан, в повечето случаи, животът на тези ловци на растения, както е нашият герой Карл Линден, който предприе пътуване из Хималайските планини.

II. Карл Линден

Карл Линден беше баварец. Той се роди на самата граница на Тирол и не беше от виден род – баща му беше прост градинар. Но Карл получи много добро възпитание и отлично образование, нещо което в наше време струва повече от всякаква грамота за благородство. Той беше в пълния смисъл на думата

интелигентен човек: добър, великодушен, извънредно деликатен, благовъзпитан и необикновено благороден, най-вече беше много образован. В Германия образованието се смята за най-важното от всички житейски блага и затова всеки се стреми да придобива знания. Немците са най-учените хора на света не само защото у тях е тъй силна жаждата за просвета, но и защото при необикновеното постоянство и усърдие, те придобиват още и грамадни запаси енергия, търпение и упоритост в труда. Не може да се твърди, че германците са най-умните на света, но може да се каже със сигурност, че те са най-учените измежду европейските народи.

Като стана на 19 години, младият студент Карл Линден се убеди, че неговата родина не е достатъчно свободна страна и участва в един от ония бунтове, пълни с ентузиазъм и благородни задачи, но лишени от разумна организация, каквито обикновено са студентските безредици в Германия, пък и в другите страни. Работата, разбира се, свърши зле за бунтовниците и Линден бе принуден да избяга от родината си. Той замина за Лондон, но там не знаеше с какво да се залови, семейството му нямаше възможност да му изпраща пари, а освен това баща му не одобряваше поведението му и го смяташе за бунтовник. А английското гостоприемство се стори на Карл Линден недотам сърдечно. Наистина той беше свободен и никой, освен глада, не го преследваше, но тази свобода само му даваше правото да скита по улиците и да проси хляб. Незавидна свобода!

Но ето, че му хрумна мисълта да се възползва от онези знания по градинарство, които беше успял да придобие при баща си, а след това и в университета, по ботаника. Да постъпи дори като помощник-май-

стор в някое градинарско предприятие, все пак би било по-добре, отколкото да скита по улиците и да мре от глад сред дворците на богатите.

Без да мисли много-много, Линден се запъти към един от големите цветарски разсадници, каквито има много в Лондон и веднага беше приет на работа. Собственикът на разсадника, човек интелигентен, скоро разбра какъв човек е намерил и оцени както трябва знанията на младия баварец. Трябваше му тъкмо един млад и с познания ботаник и както изглежда, Карл бе именно такъв човек, какъвто му беше потребен. Тогава няколко души ботаници събирачи работеха по негова заповед в Северна и Южна Америка, в Африка и в Австралия, но господарят искаше да изпрати един смел и учен човек в Хималаите, за да донесе от там някои редки, неизвестни още цветя или растения. Още повече, че тогава всички много се интересуваха от Хималаите, откъдето пътешествениците Роял и Хукър наскоро бяха донесли прекрасни овошки.

Много се приказваше за великолепните борове, аруми² и разнородни бамбуци, магнолии и рододендрони, които растат из долините на Хималайските планини. Някои от тези растения бяха вече пренесени в Европа и имаха грамаден успех. Ето защо, собственикът на разсадника, където работеше Карл Линден, отдавна търсеше смел и учен младеж, който да се съгласи да бъде изпратен в Индия и Хималаите. Онова, което най-много се ценеше у тези прекрасни видове дървета и растения, беше, че те се въдеха в местности, които, благодарение на високото си положение над морското равнище, имат климат, донякъде

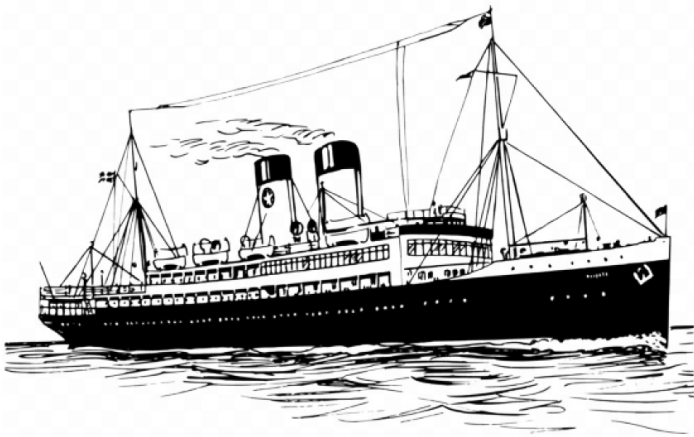
²Род отровно многогодишно тревисто растение от семейство Змиряникови – бел. ред.

еднакъв с климата на северната част на Англия, та можеха лесно да се завъдят в северна Европа и лесно да понасят нашия суров климат.

Именно по тази причина не един ловец на растения кръстосваше по своя воля или по поръка на свой господар долините и склоновете на Хималаите, които поради огромната си дължина са обширно поле за търсене и изследване. В числото на тези ловци на растения се оказа и героят на нашия разказ, младият баварец Карл Линден.

III. Гаспар, Осаро и Фриц

Един английски параход откара нашия ловец на растения в Калкута, а оттам неговите собствени здрави крака го пренесоха в полите на Хималаите. Наистина той би могъл да стигне там и по други начини, защото надали има друга страна в света, където пътуването от едно място до друго да бъде толкова разнообразно, както е в Индия, но Линден не разполага-

ше с много пари. Той пътуваше за своя сметка, а не с държавни средства и личното му възнаграждение не беше голямо. Но тия малки средства не можеха да бъдат пречка за важни открития, защото често пъти и богато снабдените експедиции не даваха почти никакви резултати. И така, Карл Линден пътуваше най-скромно, без много запаси, без излишна свита, без слуги, без роби и без мулета. Като скромен пешеходец стигна той до Хималаите и смяташе да се изкачи и да пресече техните скалисти долини без помощта на други превозни средства, освен своите неуморни крака. Ала той не беше сам, с него беше брат му Гаспар, когото той обичаше повече от всичко на света. Заради него Гаспар напусна бащината си къща и не се побоя да бъде в изгнание със своя любим Карл, с когото и сега споделяше всички мъки и опасности.

На ръст и двамата бяха еднакво високи, макар че Гаспар беше две години по-млад, но Карл вече беше с разклатено здраве и сили, а Гаспар донесе от своите Тиролски планини достатъчен запас енергия. Той изглеждаше силен, бодър, румен и здрав, а младият ботаник беше нежен и бледен.

Облеклото на двамата братя не беше еднакво. Карл носеше тъмно облекло и тиролска шапка, а Гаспар предпочиташе зелена куртка, туристическа шапка със същия цвят и къси кадифени панталони, които се пристягаха на коленете със златни копчета. Обуца тип Блюхер допълваха неговия костюм. Двамата братя имаха пушки и някои други потребни за туристи и ловци неща. Пушката на Гаспар беше ловджийска, двуцевка, а Карловата – дълга швейцарска егерска карабина.

Гаспар още от ранната си възраст бе прекарвал времето си в лов, тичайки постоянно след козите в

родните си Тиролски Алпи. Той не беше много образован, защото е ходил малко на училище, но пък беше трудно да се намери по-добър стрелец от него. Силен, смел и винаги весел, той имаше остър слух и зрение, прекрасен окомер, уверена стъпка, неуморни крака. Ето защо, младият ботаник не би могъл да намери по-добър спътник в цяла Индия, независимо от онова чувство на нежна братска обич, не дружба, което само би подсладило всички скърби и несгоди.

Освен Гаспар, ботаникът бе придружаван от още един човек, когото братята бяха взели за водач. За да го опишем, трябва да отделим цяла глава, макар че Осаро наистина заслужава да се занимаем с него подробно. Но делата говорят по-добре от думите и затова нека неговите собствени действия да го обрисуват от всяка една страна. Засега стига само да се каже, че Осаро беше индус, с прекрасно телосложение, с тъмнобронзов цвят на кожата, с големи черни очи и с гъсти коси, с каквито се отличават всички негови съплеменници. Той беше от класата „шикари“, т.е. ловци, и по цялото Бенгалско крайбрежие не можеше да се намери по-сръчен, по-храбър и по-опитен ловец на тигри от Осаро. Този човек беше толкова силен, толкова мъжествен, а преди всичко толкова подвижен, че рядко можеше да се срещне такъв между ленивите му съотечественици и затова славата му се носеше далеч из цялата страна. С една дума, той беше истински Нимрод в своята родина.

Премяната му беше една бяла риза или халат и широки бели панталони, опасани с широк, червен пояс. На главата си носеше пъстра чалма, а краката му бяха обути в груби сандали.